

عنوان مقاله:

تحلیلی بر نظام امنیت رژیم منطقه خلیج فارس

محل انتشار:

همایش ملی ژئوپلیتیک جنوب غرب آسیا؛ مسائل تحولات و چشم انداز (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

پیمان تمامیان - دانشجوی دکتری و مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه

علیرضا شکرپیگی - دانشجوی دکتری و عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور

منصور پروین - مدرس دانشگاه پیام نور

قباد نادری - عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور

خلاصه مقاله:

امنیت خلیج فارس امروزه یک چالش بزرگ استراتژیک برای اقتصاد جهانی است. وابستگی و اتکا به نفت منطقه در هزاره سوم میلادی به شدت افزایش خواهد یافت. نیاز آسیا به نفت خلیج فارس بیشتر خواهد شد، کاهش حمایت بین المللی از حضور نیروهای نظامی ایالات متحده در منطقه ظهور منطقه خزر به عنوان یک حوزه نفتی رقابت آمیز ژئوپولیتیک برای تامین منابع انرژی مصرفی، عراق و ایران، حضور فعال اتحادیه اروپا و گسترش این بازار به سوی شرق، شدت یافتن دیپلماسی نفت ژاپن در منطقه از جمله مواردی است که می تواند امنیت حوزه خلیج فارس را به خطر اندازد رشد تحرکات ناسیونالیستی و افزایش جنبش های انقلابی در کشورهای خلیج فارس، در آینده ای نه چندان دور، حضور نیروهای ایالات متحده را نخواهد پذیرفت. مخالفت دائمی ایران با حضور نیروهای بیگانه در منطقه و تلاش این کشور برای عبور دادن لوله های نفت و گاز آسیای مرکزی و قفقاز و مخالفت شدید ایالات متحده به این موضوع از جمله مسائلی است که باعث اصطکاک منافع بین کشورهای منطقه و قدرت های خارجی بر سر مالکیت و منافع تولید و استخراج و صدور نفت و گاز خواهد شد هم اکنون کشورهای قدرتمند حوزه خلیج فارس به این نتیجه رسیده اند که به جای رقابت ناسالم با یکدیگر به تفاهم و گفت و گو پرداخته و از این طریق اهداف و منافع ملی و سیاسی خود را دنبال کنند در بین کشورهای منطقه سه کشور ایران، عراق و عربستان سعودی نقش کلیدی در تامین امنیت خلیج فارس دارند. حل اختلافات سلیقه ای موجود و حرکت به سوی اعتمادسازی بیشتر بر اساس حفظ منافع منطقه ای و محترم شمردن مرزهای سیاسی بین سه کشور می تواند گام مهمی در جهت این امر باشد با توجه به موقعیت استثنایی ایران چه از نظر طبیعی و چه از نظر انسانی و همچنین وابستگی رونق و توسعه اقتصادی کشورهای شمال خاورمیانه و حوزه خزر بته موقعیت ارتباطی و ترانزیتی ایران قطعاً جایگاه ژئوپولیتیکی این کشور با هیچ کدام از کشورهای منطقه قابل مقایسه نخواهد بود از طرفی به دلیل مخاصمه طولانی مدت ایالات متحده با ایران و عدم پیشرفت جدی در جهت کاهش تنش ها میان دو کشور و قرار گرفتن «امنیت و نفت» در صدر فهرست «منافع ملی ایالات متحده» هر روز برای تحت فشار گذاشتن ایران، اعلام وضعیت جدیدی چه در دنیای و چه در اطراف مرزهای سیاسی ایران توسط آمریکا ایجاد شود با این اوصاف باز بودن پرونده ایران بر روی میزهای تصمیم گیری در محافل مختلف سیاسی و امنیتی و اقتصادی، ایالات متحده و وابستگان به منابع نفت و گاز منطقه همچنان ادامه خواهد داشت و بهانه جویی های هسته ای حقوق بشر، حمایت از تروریست های طلبان و القاعده در عراق و افغانستان، بردن سیاست های منطقه ای و جهانی ایالات متحده قلمداد می گردد حضور ایالات متحده در خلیج فارس و تنگ تر کردن هر چه بیشتر حلقه محاصره جمهوری اسلامی ایران نیز در راستای تسلط ایالات متحده بر منابع نفت و گاز منطقه ژئوپولیتیکی خلیج فارس و خزر و مقابله آتی این کشور با نیاز روزافزون جهانی به نفت و گاز منطقه بویژه چین و هند و مهار پیشرفت اروپای غربی و ژاپن برای حاکمیت اقتصادی تک قطبی خود توجیه م ...

کلمات کلیدی:

تهدیدات امنیتی، ژئوپولیتیک، ژئواستراتژیک، رژیم امنیت منطقه ای

